

“स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पर्यटन र प्रविधिमा आधुनिकरण
खाँडाचक्र नगरपालिकामा ग्रिन स्मार्ट सिटीको शुरुवाती चरण”

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को
नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

खाँडाचक्र नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

मान्म, कालिकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

**“स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पर्यटन र प्रविधिमा आधुनिकरण
खाँडाचक्र नगरपालिकामा ग्रिन स्मार्ट सिटीको शुरुवाती चरण”**

सभा अध्यक्ष ज्यू,

सर्वप्रथम म खाँडाचक्र नगरपालिकाको तर्फबाट सवैमा हार्दिक अभिवादन एवं स्वागत गर्दछु । संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधानवाट स्थापित खाँडाचक्र नगरपालिकाका नागरिकहरुको प्रतिनिधिमूलक गरिमामय नगरसभाको यस बैठकमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न खाँडाचक्र नगरपालिकाको उप प्रमुखको हैसियतले उपस्थित भएको छु ।

देशमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न तथा जनतालाई सार्वभौम एवं अधिकार सम्पन्न बनाउने महान अभियानमा सहादत प्राप्त गर्नु भएका सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात शहीदहरु प्रति हार्दिक भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै घाईते तथा अपांग नागरिक प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

मुलुकमा संघिय शासन व्यवस्था स्थापन भए स्थानीय सरकारले अवलम्बन गरेका लक्ष्यहरुलाई पुरा गर्न समग्र नगरको सर्वाङ्गिक विकास र सर्वोपरी हितलाई आत्मसाथ गरी हाम्रो नगरलाई समाजवाद उन्मुख समृद्ध नमूना नगर निर्माणको उद्देश्य सहित जनताले दिएको जिम्मेवारीलाई कार्यान्वयन गर्न प्रतिवद्धता सहित यो स्थानीय सरकार आम खाँडाचक्र नगरबासी नागरीकको सेवामा सक्रियतापुर्वक अगाडी बढने प्रतिवद्धता यस सभा मार्फत जानकारी गराउदछु ।

अध्यक्ष महोदय,

यस नगरपालिका भित्र थुप्रै अवसर र संभावनाहरु रहेका छन । सकारात्मक सोचका साथ अगाडी बढेर सुन्दर र समुन्नत नगरपालिका निर्माण गर्न सकिने धेरै सम्भावनाहरुको बिचबाट खाँडाचक्र नगरपालिकामा भएका सिमित श्रोत साधनहरुलाई भरपुर उपभोग गर्दै संघीय सरकार, प्रदेश सरकार अन्य बिकास साभेदार निकायहरु संग समन्वय तथा सहकार्य गरी नगरपालिकाले लिएको लक्ष्यहरु पुरा गर्न ठूला तथा मझौला आयोजना, योजना एवं परियोजनाहरुलाई योजनाबद्ध तरिकाले बिकास गर्न तपसिल बमोजिमका क्षेत्रहरुमा आ.व. २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

क.) आर्थिक बिकास क्षेत्र

कृषि क्षेत्र :

- १ खाँडाचक्र नगरपालिकामा खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सम्प्रभूताको मौलिक हकलाई कार्यान्वयन गर्न पहल कदमीकारुपमा यस बर्ष भित्र एक बडा एक टोल एक कृषि उत्पादन गर्ने कार्य योजना तयार गरि व्यवसयीक खेती गर्न कृषकलाई बिउ तथा कृषि औजार उपकरणको खरिद अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- २ खाँडाचक्र नगरपालिका क्षेत्र भित्र कृषि क्षेत्रमा लगानी गर्ने बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु रहेकाले यस नगरपालिका कृषि उद्यम सम्बन्धि परियोजनाहरु बिकास गरि कृषिमा लगानी बडाउन बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु सँग अन्तरक्रिया गरिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- ३ कृषि उत्पादन बजारीकरण तथा बिकासका लागि ग्रामिण पूर्वाधार तथा कृषि सडकहरु बिकास गरि खाद्यान्न, तरकारी, फलफुल जस्ता कृषि उपज संकलन केन्द्रहरु सम्म पुराउने

व्यवस्थामिलाइने छ । यस्ता बाटो नपुगेका ग्रामिण क्षेत्रहरुको कृषि उपजका बजार पहुँच बढाउन बाटो पुगेका स्थानमा निर्माण भएका कृषि संकलन केन्द्रहरुलाई संचालनमा ल्याइने छ ।

- ४ खाँडाचक्र नगरपालिका भित्रका वास्तविक कृषकहरुको विधुतिय माध्यमबाट कृषक सूचीकरण गरि कृषक प्रमाण पत्र उपलब्ध गराउने कार्य संचालनमा ल्याइएको छ चालु आ. व. मा थप निरन्तरता दिइने छ ।
- ५ कृषि उत्पादक र उपभोक्ता बीच रहेका धेरै तहका मध्यस्ताकर्तालाई घटाइकृषि उत्पादनको बजार मुल्यको अधिकतम हिस्सा किसानसम्म पुर्याउन समूह सहकारी मर्फत कृषि हाट बजारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ६ यस नगरपालिका भित्र फलफुल, तरकारी र उच्च मूल्यका कृषि वस्तुहरुको व्यवसायिक उत्पादन गर्ने पकेट क्षेत्र घोषणा गरी किसानलाई मौरी पालन, च्याउ खेती, फलफुल व्यवस्थामा आकर्षण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ७ खाद्य तथा पोषण सुरक्षाका लागि "एक घर एक करेसाबारी"स्थापना गर्न नगरवासीलाई आवहान गरि यसका लागि स्थलगत तालिम दिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ८ कृषि उत्पादनलाई चाहिने मल, बीउ, बिषादी, औषधी, उपकरण र अन्य आवश्यक सेवाहरु समुदाय स्तरमा पुग्ने गरीव्यवस्था मिलाइने छ ।
- ९ यस नगरपालिकामा चालु आ.व. मा स्थापना गरिएका कृषि बीउ बैंकलाई अनुदान दिई जिल्ला भरमा आवश्यक पर्ने स्थानीय स्थरमा पाइने रैथाने आन्न बालीहरु (मकै, कोदो, कागुनो, जुनेली, फापर, चिनो) र प्राकृतिक प्रकोपबाट लोप भएका अन्नबालीलाई संकलन र प्रर्वद्धनका लागी कृषकहरुलाई अनुदानको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- १० एक वडा एक उत्पादनशिल कृषि सहकारी निर्माण गरि युवालाई कृषिमा आकर्षण गराउन सहकारी मार्फत युवाहरु रोजगार हुने कृषि कार्यक्रम संचालनमा ल्याइने छ ।
- ११ १० बर्षे कृषि रणनिति तयार गरी सोही अनुरूप प्रत्येक बर्ष कार्यक्रम तयार गरी लागु गरीने छ ।

पशु सेवा :

१. खाँडाचक्र नगरपालिका कृषकहरुको गाई, भैसी, भेडा, बाखा उन्नत जातका लागि नश्ल सुधारका साथै कृत्रिम गर्भधान कार्याक्रमलाई निरन्ता दिइने छ ।
२. समुह/समितिलाई नयाँ दर्ता तथा नविकरण गराइने व्यवस्था मिलाइने छ ।
३. नगरपालिका बजार भित्र निर्मित वध स्थल र मासु पसलहरुलाई व्यवस्थित गरी मासु वेचविखनमा एकरूपता ल्याइने छ ।
४. यस नगरपालिका भित्र का पशुपंक्षीहरुलाई औषधि उपचार खोप जस्ता सेवाहरु उपलब्ध गराइने छ ।
५. खाँडाचक्र नगरपालिकामा आधारभूत प्रयोगशालाको स्थापना गरिने छ ।
६. लम्पी स्कीन रोगको महामारी नियन्त्रणको लागि उपचारको व्यस्थानपन गरिने छ ।
७. एक वडा एक प्राविधिक व्यवस्थापन गरि सेवा सन्चालनमा टेवा पुराइने छ ।

८. यस खाँडाचक्र क्षेत्र भित्र रहेका पशुपंक्षीमा आकास्मीक रोग फैलिन गएमा रोकथामको प्रक्रिया अपाइने छ ।

पर्यटन विकास :

- १ प्राकृतिक, संस्कृतिक, जैविक विविधता संरक्षण प्रवर्द्धन गर्दै खाँडाचक्र नगरपालिकालाई रमणीय सुरक्षित गन्तव्य स्थानका रूपमा विकास गरिने छ ।
- २ ऐतिहासिक कोटदरबार क्षेत्रमा पार्क र बाल उद्यान केन्द्र निर्माण गरि थप व्यवस्थित गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ३ चुलिमालिका पंचदेवल मन्दिर, कोटदरबारलाई धार्मिक तथा ऐतिहासिक पर्यटन क्षेत्रको रूपमा विकास गरि अन्तरिक तथा बहिय धार्मिक पर्यटकहरूलाई भित्राउन आवश्यक पुर्वाधार विकास गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- ४ विभिन्न पटन क्षेत्र, स्थानीय धार्मिक स्थान, कर्णाली दोभान लगाएतका थुप्रै पर्यटकीय क्षेत्रहरूको संरक्षण गरि चलचित्र पर्यटनको रूपमा विकास गरिने छ ।
- ५ पिलिलाई युध्द पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा थप विकास गरिने छ ।
- ६ थोरेमा रहेको प्राकृतिक नेपालको नक्शा संरक्षण गरि प्रचार प्रशार गरि बिसेस जोर दिइने छ ।
- ७ पर्यटन बिशेस सुरक्षा नीति आवलम्बन गरिने छ ।
- ८ खाँडाचक्र नगरपालिका भित्रका होटेल तथा अन्यब्यबसायहरूलाई पर्यटक मैत्री सूचना प्रबाह पर्यटक आकर्षक गर्ने व्यवस्था गर्न आवश्यक तालिम तथा स्तर वृद्धि गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
- ९ लुवारेकोट पर्यटन पार्कलाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
- १० कालिकोट जिल्ला को प्रसिद्ध चुलिमालिका मन्दिरको मर्मत तथा जिउली र नैनीकाधमा धर्मसाला निर्माण गरि पर्यटकिय क्षेत्रको विस्तार गरिने छ ।
- ११ वडा नं. ६ मा रहेको तिसेली गुफालाई प्रचार प्रशार गरि पर्यटकीय क्षेत्रमा विस्तार गरिने छ ।

उधोग बाणिज्य :

- १ नगरपालिका क्षेत्र भित्रका उद्धमी तथा व्यवसायीहरूलाई प्रवर्द्धन गरि छरिएका साना ब्यबसायी एकीकृत तथा साना ब्यबसायी उद्धम संचालनमा सहयोग गर्न आवश्यक संचालन गरिने छ ।
- २ यस नगरपालिकामा उपलब्ध जडिबुटीहरू प्रशोधन तथा प्रोसेसिङ्ग कार्य गर्न जडीबुटीहरू उधोग संचालन गरी आन्तरिक आयमा वृद्धि गरिने छ ।

- ३ यस नगरपालिकाका बजार क्षेत्र तथा सडक छेउछाउका साना बजार, गाउघरमा रहेका होटेल पसल तथा साना ब्यबसायी दर्ता गर्न लगाई सुचिकृत गरिनेछ ।
- ४ दर्ता भई संचालनमा आएका ब्यबसायिहरुलाई करका दायरामा ल्याई नगरपालिकाले लियको आगामी वर्षको राजस्व संकलनको लक्ष्य पुरा गर्न कार्यविधि निर्माण गरि कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याईने नीति लियको छ ।
- ५ नगरपालिका भित्रका बेरोजगार युवायुवतीका लागि नयाँ प्रविधि युक्त सिप विकास कार्यक्रम अन्तर्गत युवा संलग्न उधोग स्थापना गरि कृषि बस्तु प्रसोधन तथा बजरिकरण गरी रोजगार सिर्जना गरिनेछ ।
- ६ खाँडाचक्र नगरपालिका भित्र अति गरिब परिवारलाई लक्षित गरि साझा सुबिधा केन्द्रको स्थापना गरि आवश्यक सेवा सुबिधा ब्यबस्था गरिनेछ ।
- ७ लघु तथा घरेलु उधोग संचालन गरिरहेक उधमिलाई आवश्यकताको आधारमा सिप विकास तालिम तथा प्रविधी हास्तान्तरण गरिने छ ।
- ८ स्थानीय श्रम ,सिप तथा श्रोत साधनको अधितम परिचालन गर्दै दिगो औधोगिक विकास कायम गर्न रा लघु गरेलु तत्थ साना उधोगको प्रबर्द्धन गर्ने लक्ष्य लियको छ ।

सहकारी :

- १ नगरपालिका क्षेत्रभित्र कार्यक्षेत्र बनाई सहकारी डिभिजन कर्गलायाबाट हस्तान्तरण भएका सम्पूर्ण सहकारी संस्थालाई थप व्यवस्थित गराइने छ ।
- २ गरिबी निवारणकोषबाट प्रवर्द्धित सामुदायिक संस्थाहरुमा रहेको कोषको रकम लागत राखे र सो रकम मार्फत रोजगारी सिर्जना, आयआर्जन र उत्पादनमुलक कार्यमा परिचालन गर्न सामुदायिक संस्थाहरुलाई सहकारी प्रणाली रुपान्तरण गरिने छ ।
- ३ सहकारीलाई आन्तरिक अर्थतन्त्रको महत्वोपुर्ण खम्बाको रुपमा कम गर्ने भएकाले एक नगर अनेकै उधममुखी सहकारी कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

ख.) सामाजिक विकास क्षेत्र

शिक्षा :

१. खाँडाचक्र नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण शैक्षिक संस्थाहरुमा शिक्षा सुधार योजना र शिक्षा सुधार रणनीति कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
२. बालबालिकाहरुका सर्वाङ्गिक विकासका लागि विद्यालय स्तरीय तथा अन्तर विद्यालय स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलापहरु संचालन तथा विद्यालय स्तरीय बाल क्लब गठन तथा पुनर्गठन र अभिभावक, शिक्षक, बिद्यार्थी बिच गुणस्तरीय शिक्षा सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
३. यस नगरपालिका भित्रका सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरुलाई व्यवस्थितरुपमा सञ्चालन गरी सुचना केन्द्रको रुपमा विकास गरिने छ ।

४. यस नगरपालिका भित्र प्रारम्भिक बालबिकास व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकता दिदै संचालित बालबिकास केन्द्रहरूलाई व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकाबाट थप भएका बाल बिकास केन्द्रलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
५. विद्यालयमा पठन पाठनलाई व्यवस्थित बनाइ शिक्षकहरूको क्षमता पुनर्ताजगी गर्नको लागि तालिमको व्यवस्था गरिएको छ ।
६. यस नगरपालिका भित्र संचालित विद्यालयहरूको शिक्षक/विद्यार्थीहरूबाट उत्कृष्ट पहिचान गरी पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ ।
७. विद्यालय शिक्षा क्षेत्रमा सहयोग गर्ने विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूसंग साभेदारी कार्यक्रम संचालन गर्न समन्वय तथा सहकार्य गरी विद्यालय शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
८. प्रविधि मैत्री शिक्षा कार्यक्रम संचालनका लागि नगर क्षेत्र भित्रका सबै विद्यालयहरूमा विशेष पहल गरिने छ ।
९. सबै विद्यालय उमेरका बालबालिकाहरूलाई प्रारम्भिक बालशिक्षाको अनुभव सहित आधारभूत शिक्षाको पहुँच बढाउन प्रारम्भिक बाल कक्षाका निर्धारित मापदण्ड अनुरूप बसाई व्यवस्था, सरसफाई, खेलकुद सामाग्री, सिकाई सामाग्री, मनोरन्जन सामाग्री, रेडियो कार्यक्रम, कक्षा कोठा व्यवस्थापन, करेसाबारी आदिमा लगानी गरी बालमैत्री विद्यालयको व्यवस्थापनमा जोड दिई नमुना विद्यालय बनाईने छ ।
१०. विद्यालय बाहिर रहेका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालयको पहुँच बढाउन विद्यालय भर्ना कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
११. विद्यालयमा अध्ययनरत सम्पूर्ण बालबालिकाहरूमा स्वास्थ्य र पोषणको पहुँच पुर्याउन सबै विद्यालयहरूमा कम्तीमा वर्षको २ पटक स्वास्थ्य जाँच सेवा उपलब्ध गराउन स्वास्थ्य संस्था र विद्यालय नर्सलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१२. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र वसोवास गर्ने आधारभूत तहमा अध्ययनरत अपांग, असहाय, टुहुरा बालबालिकाको निम्ती आवासीय विद्यालय संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

युवा तथा खेलकुद :

१. यस नगरपालिका भित्रका वेरोजगार युवाहरूलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र नगरपालिकाका पूर्वाधार तर्फका योजनाहरूमा साभेदारी कार्यक्रम मार्फत रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा दर्ता भएका वेरोजगार युवालाई रोजगारीको सृजना गरिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईने छ ।
२. यस नगरपालिका भित्रका युवाहरूलाई प्रविधि विकास, सिप विकासमा विशेष जोड दिदै आवश्यक नीति, नियम र कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिने छ ।
३. यस नगरपालिका भित्रका युवा उद्यमी तथा उद्योग संचालन गरी रोजगारी सृजना गरिने उद्योग तथा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाईने छ ।
४. यस नगरपालिकामा खेलकूद कार्यविधि निर्माण गरी नगर स्तरीय तथा वडा स्तरीय खेलकूद समिति गठन गरी सोही अनुसार परिचालन गरिने छ ।
५. यस नगरपालिकामा नगर स्तरीय खेलकूद मैदान निर्माण गर्ने तथा एक वडा एक खेल मैदान निर्माण गर्ने कार्यलाई विशेष जोड दिईने छ ।
६. नगर स्तरीय तथा जिल्ला स्तरीय संचालन हुने खेलकूद प्रतियोगिता तथा राष्ट्रपति रनिङ शिल्डलाई नियम संगत अनुशासित र मर्यादित बनाउदै प्रतिस्पर्धी खेलाडी उत्पादन गरी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय खेलाडी उत्पादनमा विशेष जोड दिईने छ ।

खानेपानी तथा सरसफाइ :

१. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी तथ्यांकहरूको नियमित अध्यावधिक तथा व्यवस्थापन गर्ने । साथै खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सेवा नपुगेका बस्तीहरूको पहिचान गरी प्राथमिकताका आधारमा सेवा सुनिश्चितता गर्न विशेष पहल गरिने छ ।
२. खानेपानीको सतह तथा भूमिगत पानीको श्रोतहरूको जलाधार क्षेत्रलाई पानीका गुणस्तर र परिमाण कायम राख्न जलाधार क्षेत्रको संरक्षण एवम् सम्वर्द्धन गरी पानीको मुल परीक्षण गर्ने कार्यलाई उपभोक्ता समुहवाट निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
३. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताका कृयाकलापहरूको समग्र अवस्थाको जानकारी अध्यावधिक गर्न एवं सुचनामा आधारित योजना तर्जुमा निर्माण गर्नका लागि खानेपानी मन्त्रालय अन्तर्गतको खानेपानी ढल व्यवस्था विभागले निर्माण गरेको ऐनवास मोवाइल एप्लिकेशन प्रयोग गरी नगरपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको आवधिक योजना निर्माण गर्ने र यथाशक्य कार्यान्वयनका लागि पहल गरिने छ ।
४. नगरपालिका भित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पहुँचयुक्त खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सुविधाको निर्माण गरी सुरक्षित एवं पहुँचयुक्त स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धताको वातावरण निर्माण गरिने छ ।
५. नगरपालिका भित्रका सबै बस्तीहरूमा फोहोरको उचित व्यवस्थापन तथा विर्सजनका लागि जनचेतना अभिवृद्धिका साथै फोहर व्यवस्थापनको नीति लाई कार्यान्वयनमा ल्याउन पहल गरिने छ ।
६. नगरपालिका भित्रका सबै सार्वजनिक स्थलहरूमा व्यवस्थित खानेपानी, शौचालय र साबुन पानीले हात धुने सुविधा निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्न पहल गरिने छ ।
७. खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको मर्मत, संभार तथा निर्माण गर्दा जलवायु तथा बिपद् उत्थानशिलता सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई अनिवार्य रुपमा आत्मसाथ गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
८. सार्वजनिक यातायात तथा बस बिसौनी र अन्य सार्वजनिक क्षेत्रमा भएका सार्वजनिक शौचालय मर्मत गरी थप सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरी संचालनमा ल्याईने छ ।
९. पानीका मुहान संरक्षणका लागि मुहान वरिपरी वृक्षारोपण गरी वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन र अनुकुलनका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न पहल गरिने छ ।
१०. यस नगरपालिकाको वजार क्षेत्रमा सृर्जित फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि व्यवस्थित डम्पिङ्ग साईट र उपयुक्त ढल निकासको व्यवस्थाका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
११. नेपाल सरकारको लक्ष्य वमोजिम एक घर एक धाराको नीतिलाई अवलम्बन गर्दै यस नगरपालिकाले प्रत्येक जनताको घर घरमा सुरक्षित खानेपानीको पहुच पुऱ्याई खानेपानी योजनाहरूमा खानेपानी महशुल उठाउने कार्यलाई व्यवस्थित गरी खानेपानीयुक्त नगरपालिका निर्माणका लागि युनिसेफ नेपाल र कर्णाली जल परियोजना लगायत अन्य साभेदार दातृ संस्थाहरूसंग साभेदारी गरी आवश्यक ऐन, नियम तथा मापदण्ड आधारमा सुरक्षित खानेपानी दिगो पहुचको सुनिश्चितताका लागि कार्यक्रमलाई थप निरन्तरता दिई कार्यान्वयन गरिने छ ।
१२. हाम्रो नगर, राम्रो नगर बनाउने उद्देश्यका साथ खाडाचक बजारको क्षेत्रको सरसफाई लगायतको उचित व्यवस्था गर्न विशेष पहल गरिने छ ।
१३. जल उपयोग गुरु योजना तयार/अद्यावधिक गरी सोही अनुसार विद्यमान सबै खाले खानेपानी, सिँचाई तथा बहुउपयोगी लगायतका जलस्रोत सँग सम्बन्धित योजनाहरूको

सञ्चालन तथा व्यवस्थापकीय अवस्था अद्यावधिक गरी सबै समितिहरूलाई जलस्रोत ऐन बमोजिम दर्ता एवं अद्यावधिक र नवीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाई नगरपालिका स्तरमा सो क्षेत्रको सूचना व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना गरिने छ ।

१४. पानीका श्रोतहरूको पहिचान गरी त्यसको क्षमता, उपयोग र संरक्षण गर्न नगरपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण पानीका श्रोतहरूको मापन र गुणस्तर परीक्षण गरिने छ, जसबाट गुणस्तरीय र दिगो खानेपानी आपूर्ति तथा वितरणमा सहयोग गरिने छ ।
१५. पृथ्वी सबै जीवको साभा घर हो त्यसैले जलाधार क्षेत्र र जैविक विविधताको संरक्षण गर्नु हाम्रो दायित्व हो । यसका लागि जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षण सम्बन्धि आवश्यक नीति तथा कानूनको निर्माण गरी सोही अनुसार जलाधार क्षेत्रको विकास र जैविक विविधता संरक्षण गर्दै पानीका श्रोतको संरक्षण तथा पुनःभरण अभियान सञ्चालन गरिने छ । उक्त अभियान सञ्चालन गर्न दातृ संस्थाहरूसँग समपुरक कोषको प्रावधानलाई समेत प्राथमिकतामा राखिने छ ।
१६. विभिन्न रोग तथा महामारीबाट बच्न व्यक्तिगत, वातावरणीय, घरयासी सरसफाई र आनीबानी परिवर्तनको महत्वपूर्ण भुमिका रहन्छ यसैलाई मध्यनजर गर्दै **“स्वच्छ निरोगी हामी, नियमित हातधुने बानी”** भन्ने अभियान सञ्चालन गरी आगामी ५ वर्ष भित्र शत प्रतिशत घरमा हात धुने स्टेसन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिई अभियानरूपमा सञ्चालन गरिने छ । साथै ठोस, तरल तथा दिशाजन्य लेदो फोहोरको व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकामा आवश्यक नीति र योजना तयार गरी सोही अनुसार कार्यान्वयन गरिने छ ।

स्वास्थ्य :

१. यस नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सुत्केरी हुन नसकेका महिलाहरूलाई स्वास्थ्य संस्थाले रेफर गरेमा रेफर गरेको स्वास्थ्य संस्था सम्म निशुल्क यातायात सुविधा प्रदान गर्न गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
२. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नियमित गर्भवती जाच र सुत्केरी हुन सेवा लिएका महिलाहरूलाई जनप्रतिनिधिको कोशेली कार्यक्रम संचालन बजेटको ब्यवस्था गरिएको छ ।
३. महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगहरूको समयमा व्यवस्थापन गर्न आवश्यकता अनुसार चेतनामुलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
४. महामारीको अवस्थाको रोकथामका साथसाथै कुपोषण न्युनिकरणमा स्वच्छ पानी र जोखिमपूर्ण अवस्थामा हात धुने बानी तथा ब्यवहारले ४३ प्रतिशत सम्म कुपोषण रोकथाम हुने हुदा वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय र नगरपालिकामा साबुन पानीले हातधुने स्थानको ब्यवस्था गरिने छ ।
५. नगर तथा जिल्लामा उपलब्ध जडीवुटीको व्यवस्थापन गर्न नगरस्तरीय आयुर्वेद औषधालयलाई थप ब्यवस्थित गरी संचालन गरिनेछ ।
६. नगरपालिका स्तरीय स्वास्थ्य क्षेत्रको आवधिक योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
७. लामो समयमा काम गर्दै आइरहेका महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकालाई सम्मानजनक विदाई गरिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ
८. स्वास्थ्य सेवाको पहुँच भन्दा टाढा रहेका वस्तीहरूको सामुहिक नक्सांकन गरी सुक्ष्म योजना तयार गरीने छ ।

९. गर्भवती महिलालाई स्वास्थ्य स्थितिको जाँच तथा संस्थागत सुत्केरीको संस्थामा वृद्धि गर्न मातृ तथा नवशिशु मृत्युदरलाई घटाउन मेरो बाबालाई चिठी र गर्भवती महिलालाई निमन्त्रणा कार्ड वितरण गरिने छ ।
१०. स्वास्थ्य संस्थामा आउने विरामीहरूलाई नेपाल सरकारले तोके अनुसार निशुल्क औषधी उपलब्ध गरिने छ ।
११. यस नगरपालिकालाई लागु औषध, धुम्रपान, मद्यपान र जंकफुड रहित बनाउन विभिन्न संघ संस्थाहरूको समन्वयमा सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरी लागु औषध तथा मद्यपान र जंकफुडको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न विशेष पहल गरिने छ ।
१२. यस नगरपालिकामा सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई आमा र बालबालिका लक्षित बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरूपमा संचालन गर्न यस नगरपालिकाबाट विशेष पहल गरीने छ ।
१३. खाद्य असुरक्षा तथा पोषणको जोखिममा बढी महत्व दिई आधारभूत खाद्य उपलब्धता सुनिश्चित गर्न “बहु क्षेत्रीय पोषण योजना-दोस्रो” अनुसार स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पशु, खानेपानी तथा सरसफाईसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू एकीकृत गरी लक्षित समुदायमा कार्यान्वयन गरीने छ ।
१४. गर्भवती, सुत्केरी एवं नवजात शिशु स्याहारमा विशेष महत्व दिन “हरेक बार खाना चार” सबैका घर/घरमा करेसाबारी बनाउन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका एवं स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य, समन्वय गरी परिचालन गरिने छ ।
१५. मानसिक स्वास्थ्यको क्षेत्रमा स्वास्थ्य कर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरि सेवामा टेवा पुराइने छ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण :

१. वन्चितीकरणमा परेका समुदायका किशोर किशोरीहरूको क्षमता विकास र आय आर्जनका क्रियाकलाप संचालन गरिने छ ।
२. खाँडाचक्र नगरपालिका भित्रका दलित समुदायलाई समानुपातिक समावेशी तथा अर्थपूर्ण सहभागितामा पहुँच अभिवृद्धि गरी सीपविकास, स्वरोजगारमुलक, आत्मनिर्भर कार्यक्रमा मार्फत सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गरिने छ ।
३. यस नगरपालिका भित्रका द्वन्द्व प्रभावित टुहुरा, अनाथ, हराएका, वेवारिसे अवस्थामा फेला परेका, बाबु आमा वा संरक्षकबाट बन्चित भएका, यौन शोषण, यौन दूर्व्यवहार, बेचबिखनमा परेका, सडक आश्रित, कुनै दुर्घटना, मानव सिर्जित वा प्राकृतिक प्रकोप वा विपदमा परेका, विपन्न तथा जेहेन्दार बालबालिकाहरूको लागि व्यवस्था मिलाईने छ ।
४. घरेलु हिंसा, लैंगिक हिंसा, बालश्रम, जातिय विभेद अन्त्य गर्नका लागि लक्षित वर्गको बजेटबाट विशेष कार्यक्रम बनाई अभियानको रूपमा संचालन गरिने छ । साथै उक्त घोषणा गर्ने गाउँ टोल र वडाहरूलाई विशेष पुरस्कारको व्यवस्था मिलाईने छ ।
५. बालविवाह न्यूनीकरण गर्न प्रभावकारी नीति अवलम्बन गरिने छ ।
६. यस नगरपालिकाकाको सूचना प्रणालीलाई चुस्त र दुरुस्त राखी सेवाग्राहीलाई सूचनाको हक अनुभूती हुने गरी पारदर्शी तथा प्रभावकारीरूपमा व्यवस्था मिलाईने छ ।
७. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणका लागि महिला, एकल महिला, दलित, अल्पसंख्यक जात/जाति, सामाजिक भेदभाव, न्यूनिकरण गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, उद्यमशिलता व्यवसायिक तालिम प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

८. महिला अधिकार र कर्तव्य सुनिश्चितताका लागि सबै टोलहरुमा वालक्लव, किशोर किशोरी समुहको पहुँच पुर्याउन समिति/समुहहरुलाई पालिकामा दर्ता गरी व्यवस्थित र जवाफदेहिता बढाउने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

भाषा तथा साँस्कृतिक :

१. परम्परागत ज्ञान सिप र कलाको संरक्षण प्रबर्द्धन र विकास गरी नयाँ पुस्ताका लागि हस्तान्तरण गर्ने वातावरणको सृजना गरिने छ ।
२. परम्परागत भाषा संस्कृतिको जगेर्ना गर्दै प्रचार प्रसारमा विशेष जोड दिईने छ ।
३. यस नगरपालिका भित्रका विभिन्न धार्मिक, पुरातात्विक, सास्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्दै पर्यटन विकास मार्फत स्वरोजगारको सृजना गरिने छ ।

ग) पूर्वाधार विकास क्षेत्र

१. यस खाँडाचक्र नगरपालिकावाट हालसम्म सडक संजालमा नजोडिएको वडा नं ११ को वडा केन्द्र सम्म सडक संजाल जोड्न आ.व. २०८०/०८१ मा पुर्‍याउने लक्ष्यका साथ विशेष बजेटको व्यवस्थाका लागि सम्वन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
२. यस नगरपालिका भित्रका निर्माण भई सकेका र निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका सडकहरुको सडक स्तर कायम राख्न तथा नियमित मर्मत सम्भार गर्नका लागि सडक बोर्ड नेपाल तथा नगरपालिकाको साभेदारीमा नियमित मर्मत सम्भार कार्यलाई थप निरन्तरता दिइने छ ।
३. खाँडाचक्र नगरपालिका र वडा कार्यालयहरुको आफ्नै भवन नभएकाले भौतिक संरचना निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा उपलब्ध गराई भवन निर्माण कार्यको लागि सम्वन्धित निकायको समन्वयमा आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरि भवन निर्माण गरिने छ ।
४. यस नगरपालिकाको क्षेत्र भित्र नदी, नाला तथा खोलाहरुमा आवश्यकता अनुसार निर्माण हुन बाकी पक्की पुल, भगे.पु., कल्भर्ट निर्माणका लागि प्राथमिकताका आधारमा निर्माण कार्य अघि बढाउन सम्वन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
५. यस नगरपालिका भित्रका विद्युत लाईन विस्तार हुन बाँकी वडाहरुमा आगामी आ.व. २०८०/०८१ मा विद्युतीय लाईन विस्तार तथा सुधार गरी वक्ति वाल्न पहल गरिने छ ।
६. यस खाँडाचक्र नगर सभावाट विधिवतरुपमा छनौट भई आएका तथा नगरपालिकाले आवश्यकता महशुस गरेका पूर्वाधार लगायत अन्य योजना तथा आयोजनाहरु संचालनका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र विभिन्न दातृ निकायहरु लगायत विकास साभेदार निकायहरुसंग समन्वय गरी योजना कार्यान्वयनका लागि विशेष पहल गरिने छ ।
७. यस नगरपालिकाका नागरिकहरुलाई विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवामा पहुच वृद्धि गर्न नगर अस्पताल निर्माण तथा संचालनका लागि सम्वन्धि निकायमा आवश्यक पहल गरिने छ ।
८. यस नगरपालिकाका युवाहरुको खेदकूद विकासका लागि नगर रंगशाला निर्माण गर्न विशेष पहल गरिने छ ।

९. खाँडाचक्र नगरपालिकाको गिठापानी - डोल्पाटा - सिम्डील - थक्लेनी - रेंगिल हुँदै कर्णाली करिडोर जोडने सडक निर्माण तथा सुधार गर्न आवश्यक पर्ने बजेट व्यवस्था गरि सडक निर्माण गरिने छ ।

घ.) सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित

विपद् व्यवस्थापन

१. यस नगरपालिका भित्रका स्वच्छ वातावरण कायम राख्न बजार व्यवस्थापन र फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि योजना निर्माण गरि सरसफाइ कार्य लाई प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
२. यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र आइपर्ने बाढी पहिरो, आगलागी जस्ता विपद्बाट पिडित घर परिवार तथा व्यक्तिलाई तत्काल उद्धार तथा राहत पुर्नस्थापनाका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिएको छ ।
३. यस नगरपालिकाको सम्पूर्ण नाङ्गा डाँडापाखा, खाली जमिनमा वृक्षारोपण गरी हरियाली नगर बनाउन प्रत्येक वडामा कृषि तथा वन नर्सरी निर्माणका लागि आवश्यक कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिने छ ।
४. यस नगरपालिका भित्रका सम्पूर्ण सामुदायिक वनहरूलाई सुचिकृत गरी दिगो वन व्यवस्थापनको कार्यमा राम्रो काम गर्ने सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूलाई मापदण्ड निर्धारण गरी पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
५. यस नगरपालिकाको नगर प्रोफाईल तयारीका लागि विभिन्न दातृ निकायहरूसंग समन्वय गरी डिजिटल प्रोफाईल तयार गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।
६. यस नगरपालिकाका क्षेत्र भित्रका पानीका स्रोतहरू, संवेदनशिल एवं संकटासन्नता र जोखिममा रहेका स्थानहरूमा वृक्षारोपण गर्ने, मुहान संरक्षण र सदुपयोग गर्ने र व्यवस्थित सिंचाई व्यवस्थापन गरिने छ ।
७. यस नगरपालिकाका कृषि योग्य भूमीमा दिगो एवं भरपर्दो सिंचाई सुविधा बढाउन जलशायहरूको मुहान संरक्षण र वृक्षारोपण (जडीबुटी, फलफूल, घाँसे विरुवा) गरी कृषि र पशुपालनको क्षेत्र सुधार गरिने छ ।
८. विपद् जोखिम न्यूनिकरण र जलवायु परिवर्तन अनूकूलनसँग सम्बन्धित “पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना”, “विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि” व्यवस्थापन ऐन निर्माण परिमार्जन गरी पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
९. पालिकामा गठन भएको नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिले यस नगरपालिकामा आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र (LEOC) लाई व्यवस्थित गराई विपदसँग सम्बन्धित सूचना तथा जानकारीहरू एकद्वार प्रणाली मार्फत गराईने छ ।
१०. मौसम पुर्वानुमान प्रविधि र उपकरणको प्रयोगका लागि एफ. एम. रेडियोहरू मार्फत सूचना प्रसार गर्ने साथै बनेका निति तथा निर्देशिकाहरू समय अनुकूल update गरिनेछ ।
११. बढ्दो जलवायु परिवर्तनलाई न्यूनिकरण गर्न यस नगरपालिका भित्रका सबै घरधुरीमा सुधारीएको चुलो वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिई पम्परागत चुलोमा हुने दाउराको खपत कम गर्नुका साथै वनजंगलको विनासलाई न्यूनिकरण गरी महिला तथा बालबालिकाहरूमा धुवाबाट हुने असरहरूको कमी गरिने छ ।

१२. स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको निर्माण गरि लागु गरिने छ । साथै विपद् पोर्टलको स्थानीयकरण गरि योजना तर्जुमा पोर्टलबाट सूचना तथा तथ्याङ्कको प्रयोग गरिने छ ।

जलवायु परिवर्तन

१. जलवायु परिवर्तनको कारणले संकटासन्नता तथा जोखिममा रहेको पालिका अर्न्तगत रहेका वडा, बस्ती तथा विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरूको संकटासन्नता तथा जोखिम विश्लेषणको आधारमा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा जलवायु उत्थानशील विकास कार्यक्रमहरू पहिचान गरि प्राथमिकिकरणको आधारमा आगामी वर्षको कार्यक्रम तथा नीतिले अगाडी बढाउनेछ । जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र उत्थानशील सम्बन्धी तयार भएको स्थानीय तहको वैधानिक दस्तावेजहरूलाई आधार बनाएर तर्कसंगत योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिने छ । क्रियाकलापको प्राथमिकिकरण गर्दा ठुला, बहुअयामिक, दीगो, जल, जलाधार, वनजंगल, कृषि तथा जीविकोपार्जनसंग सम्बन्धित क्रियाकलापको छनौटलाई केन्द्रित गरिने छ । यसको साथै जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रमा क्षमता विकास गरी आवश्यक मानव स्रोतको समेत विकास गरिने छ ।
२. जलवायु परिवर्तनको असर तथा प्रभावहरू संग जुध्नको लागि स्थानीय अनुकूलन कार्य योजना पालिकाको नियमित योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा मूलप्रवाहिकरण गर्दै लागिने छ । साथै यस संग सम्बन्धीत एकिकृत योजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखिने कार्यान्वयन गरिने छ ।
३. यस पालिकामा निरन्तर रूपमा कार्यान्वयनमा रहेको नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम NCCSP -2 लाई निरन्तरता दिईने छ ।

मानव संसाधन विकास

१. यस नगरपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को विनियोजित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्नका लागि वार्षिक/अर्ध वार्षिक/चौमासिक कार्ययोजना/कार्यतालिका निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ । सो कार्यतालिका वमोजिमका सम्पुर्ण भए गरेका काम कार्यको सार्वजनिक सुनुवाइ गरिने छ ।
२. यस नगरपालिका भित्रका विभिन्न वडाहरू तथा नगरपालिका राजश्व असुली कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सफ्टवेयर प्रणाली जडानका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
३. नगरपालिका क्षेत्र भित्र हुने विभिन्न कार्यक्रम, पैरवी, गोष्ठी, भेला, समिति गठन जस्ता कार्यको कार्यान्वयनमा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ती, दलित, आदिवासी/जनजाती तथा ऐतिहासिकरूपमा वञ्चितमा परेका सिमान्तकृत वर्गको प्रतिनिधित्व तथा अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चित हुने किसिमको नीति लिइने छ । सामाजिक कुरीतिकोरूपमा रहेको जातीय छुवाछुत, छाउपडी, बोक्सी, बाल विवाह घरेलु हिंसा लगायतको क्रियाकलापलाई दण्डनीय बनाई त्यस्तो कुरीतिको अन्त्य गर्ने नीति लिइने छ ।
४. यस नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा सामाजिक सुरक्षा तथा ब्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रममा छुटेका नगरिकहरूलाई अनलाईन प्रणालीमा ब्यस्थित गर्न विशेष पहल गरिने छ ।

५. नगरपालिकाको सम्पूर्ण कारवाहीलाई आ.व.२०८०/८१ देखि सूचना प्रविधिमैत्री निर्माणका लागि डिजिटलाईज प्रविधिवाट प्रविष्ट गर्दै लैजाने ब्यवस्था गरिने छ ।
६. नगरपालिकाको समग्र उन्नती र प्रगतीका लागि Welcome to development partner (विकास साभेदारहरुलाई स्वागत) गर्ने नीतिको विकास गरिने छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अव म आ.व. २०७९/०८० को आय ब्यय अनुमानको प्रगती विवरण पेश गर्न अनुमती चाहन्छु ।

आय तर्फ

नेपाल सरकारको अनुदान अन्तर्गत सशर्त अनुदान चालु तर्फ रु. १७ करोड ३ लाख ८८ हजार, पुजिगत तर्फ ७४ लाख ९९ हजार ४ सय ५२ रुपैया, वित्तिय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. ११ करोड ६७ लाख, राजश्व वाडफाडवाट तर्फ ६ करोड ३८ लाख ६६ हजार ६ सय ६८ रुपैया, समपुरक अनुदान तर्फ २ लाख, विशेष अनुदान तर्फ ५१ लाख ३६ हजार ७१ रुपैया जम्मा रु. ३६ करोड ३७ लाख ९० हजार १ सय ९१ रुपैया प्राप्त भएको छ ।

कर्णाली प्रदेश सरकारवाट सशर्त अनुदान तर्फ रु. १ करोड ६३ लाख ४१ हजार ६ सय ७२ रुपैया, वित्तिय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. १ करोड २ लाख, विशेष अनुदान तर्फ ५ लाख ७४ हजार गरी जम्मा २ करोड ७१ लाख १५ हजार ६ सय ७२ रुपैया प्राप्त भएको छ ।

आन्तरीक आय तर्फ रु. २१ लाख गरी जम्मा ३९ करोड ३० लाख ५ हजार ८ सय ६३ रुपैया प्राप्त भएको छ ।

ब्यय तर्फ

जस मध्ये चालु तर्फ २७ करोड १८ लाख ७७ हजार र पुजिगत तर्फ रु. ८ करोड ६५ लाख ५५ हजार रुपैया (५३ प्रतिशत) खर्च भएको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अव म आ.व. २०८०/०८१ को आय अनुमानको पेश गर्न अनुमती चाहन्छु ।

आय तर्फ

नेपाल सरकारको अनुदान अन्तर्गत सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण सशर्त अनुदान चालु तर्फ रु. २० करोड ९० लाख पुजिगत तर्फ २ करोड ८३ लाख, वित्तिय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. ११ करोड ७२ लाख, राजश्व वाडफाडवाट तर्फ ८ करोड ७९ लाख १३ हजार, ९ सय, समपुरक अनुदान तर्फ ८० लाख, विशेष अनुदान तर्फ १ करोड ६० लाख गरी जम्मा रु. ४६ करोड ६४ लाख १३ हजार ९ सय रुपैया प्राप्त भएको छ ।

कर्णाली प्रदेश सरकारवाट सशर्त अनुदान तर्फ रु. ४ करोड ३६ लाख ७० हजार, वित्तिय समानीकरण अनुदान तर्फ रु. १ करोड ३९ लाख ६ हजार, राजश्व वाडफाडवाट तर्फ १० लाख ६८

हजार ४ समय २९ रुपैया, समपुरक अनुदान तर्फ १ करोड ९५ लाख गरी जम्मा ७ करोड ८१ लाख ४४ हजार ४ सय २९ हजार प्राप्त भएको छ ।

आन्तरीक आय तर्फ रु. २ करोड २० लाख गरी जम्मा ५६ करोड ६५ लाख ५८ हजार ३ सय २९ रुपैया प्राप्त भएको छ ।

अन्तमा,

यस गरिमामय सभामा उपस्थित हुनु भएका सभाका सदस्य ज्युहरु, कर्मचारीहरु आमन्त्रीत महानुभावहरु तथा साभेदार सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्णमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । साथै प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेटले नगरवासीको चाहाना र आवश्यकतालाई परिपुर्ति गर्न सफल हुनेछ भन्ने विश्वास राख्दै सफल कार्यान्वयनमा समेत यहाँहरुको रचनात्मक सुभाब सहित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट यही अन्त्य भएको सम्मानीत गरीमामय सभा समक्ष जानकारी गराउँदछु ।

धन्यवाद ।

गणेशवहादुर शाही
नगर उप प्रमुख
२०८० आषाढ १० गते